

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 7 maj 2021

376/2021

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) 1 kap. 2 § 1 mom. 4 punkten, 4 § 1 mom. 9 punkten, 13 punkten underpunkt a och b och 18 punkten underpunkt b samt 6 §, 3 kap. 1 § 2 och 3 mom., det inledande stycket i 2 § 1 mom. och 2 § 1 mom. 1 punkten, 3 § 2 mom. 3 punkten, 5 § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 § 1 mom., det inledande stycket i 12 § 5 mom. och 12 § 5 mom. 1 punkten, 4 kap. 4 § 2 mom. och 9 kap. 2 §,

av dem 1 kap. 6 §, 3 kap. 1 § 2 mom. och det inledande stycket i 12 § 5 mom. och 12 § 5 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 406/2018 samt 3 kap. 1 § 3 mom. och 3 § 2 mom. 3 punkten sådana de lyder i lag 573/2019, samt

fogas till 1 kap. 4 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1089/2017, 573/2019 och 284/2021, en ny 19 punkt och till 3 kap. 6 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2–5 mom. blir 3–6 mom., som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

4) fysiska och juridiska personer enligt 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och registreringsskyldiga förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014),

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

9) *utländsk trust* en trust eller liknande juridisk konstruktion enligt artikel 3.7 i penningtvättsdirektivet, dock inte i den punkten avsedda tillhandahållare av företagstjänster,

RP 261/2020
EkUU 7/2021
FvUB 3/2021

RSv 30/2021

Europaparlamentets och rådets direktiv EU 2015/849 (32015L0849); EUT L141, 5.6.2015, s. 73
Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/843 (32018L0843); EUT L 156, 19.6.2018, s. 43

13) *medarbetare till en person i politiskt utsatt ställning*

a) varje fysisk person om vilken det är känt att han eller hon är verklig samägare eller förmånstagare i en sammanslutning, näringsidkare eller annan juridisk konstruktion eller har andra nära affärsförbindelser med en person i politiskt utsatt ställning, och

b) varje fysisk person som är verklig ensamägare till eller förmånstagare i en sammanslutning, näringsidkare eller annan juridisk konstruktion om vilken det är känt att den de facto har upprättats till förmån för en person i politiskt utsatt ställning,

18) *korrespondentförbindelse*

b) förbindelser mellan kreditinstitut och finansiella institut där liknande tjänster tillhandahålls av ett korrespondentinstitut eller motpartsinstitut, och inbegripet förbindelse som etablerats för värdepapperstransaktioner eller överföring av medel,

19) *brevlådebank* ett kreditinstitut eller finansiellt institut eller ett institut som bedriver motsvarande verksamhet som ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut och som är registrerat i en jurisdiktion där det saknar ett fysiskt verksamhetsställe och en faktisk ledning, och som inte hör till en kredit- eller finanskoncern eller motsvarande annan ekonomisk sammanslutning som är föremål för offentlig tillsyn.

6 §

Verkliga förmånstagare i utländska truster

Med en utländsk trusts verkliga förmånstagare avses en fysisk person som är trustens eller en liknande juridisk konstruktions

1) instiftare eller en av denne eventuellt tillsatt beskyddare,

2) förvaltare,

3) förmånstagare, eller

4) någon annan person som har en motsvarande eller en likvärdig ställning som en person som avses i 1–3 punkten.

Om en i 1 mom. avsedd förmånstagare ännu inte har fastställts avses med verklig förmånstagare, i stället för förmånstagaren, de persongrupper för vilka den juridiska konstruktionen eller den juridiska personen främst har inrättats eller verkar.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. betraktas som en verklig förmånstagare också en annan fysisk person som ytterst utövar bestämmande inflytande i en utländsk trust eller liknande juridisk konstruktion genom direkt eller indirekt ägande eller genom andra medel.

3 kap.

Kundkontroll

1 §

Kundkontroll och riskbaserad bedömning

Den rapporteringsskyldiga ska vid bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i anknytning till kundförhållandet beakta de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förenade med nya och befintliga kunder, länder och geografiska områden samt med nya, under utveckling varande och redan befintliga produkter, tjänster och transaktioner samt distributionskanaler och tekniker (*riskbaserad bedömning*).

De åtgärder för kundkontroll som anges i detta kapitel ska utifrån den riskbaserade bedömningen iakttas så länge kundförhållandet består. Vidare ska den rapporteringsskyldiga iakttä bestämmelserna om kundkontroll, om den rapporteringsskyldiga med stöd av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG samt om tillämpning av direktivet (185/2013) eller med stöd av annan lagstiftning som gäller motsvarande skyldighet har eller har haft en lagstadgad skyldighet att under kalenderåret kontakta en kund för att kontrollera relevanta uppgifter om den verkliga förmånstagaren.

2 §

Kundidentifiering och kontroll av kundens identitet

De rapporteringsskyldiga får inte ha anonyma konton eller anonyma kundförhållanden eller konton eller kundförhållanden under fingerade namn, med de undantag som föreskrivs i denna paragraf. De rapporteringsskyldiga ska identifiera sina kunder och kontrollera deras identitet vid etablering av ett fast kundförhållande. Dessutom ska den rapporteringsskyldiga identifiera sina kunder och kontrollera identiteten, om

- 1) kundförhållandet är tillfälligt och
 - a) en enskild transaktion eller flera sammanhängande transaktioner sammanlagt uppgår till minst 10 000 euro,
 - b) det är fråga om en sådan överföring av medel enligt artikel 3.9 i förordningen om information om betalaren som överstiger 1 000 euro, eller
 - c) det är fråga om en sådan transaktion som utförs inom en i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor avsedd tjänst i anslutning till virtuella valutor och som överstiger 1 000 euro,

3 §

Uppgifter om kundkontroll och bevarande av uppgifterna

Av kundkontrolluppgifterna ska följande bevaras:

- 3) juridiska personers fullständiga namn, registernummer, registreringsdag, registermyndighet, adress på hemorten och det huvudsakliga affärsställets adress, om den avviker från adressen på hemorten, samt vid behov bolagsordning eller organisationsregler,

5 §

Särskild identifieringsskyldighet i anslutning till försäkringsprodukter

Kontrollen av identiteten på i 1 mom. avsedda förmånstagare ska ske vid utbetalningen.

6 §

Identifiering av verkliga förmånstagare

De rapporteringsskyldiga ska dokumentera de åtgärder som vidtagits för att identifiera verkliga förmånstagare.

7 §

Fullgörande av skyldigheter i fråga om kundkontroll för den rapporteringsskyldigas räkning

— — — — —

Skyldigheterna i fråga om kundkontroll kan fullgöras också av en sådan aktör som motsvarar en rapporteringsskyldig som har beviljats koncession eller registrerats i någon annan än en EES-stat, om aktören omfattas av sådana skyldigheter i fråga om kundkontroll och bevarande av uppgifter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas. Dessutom förutsätts det att den aktör som motsvarar en rapporteringsskyldig är grundad i en stat vars system för förhindrande och utredning av penningtvätt och finansiering av terrorism enligt kommissionens bedömning inte innebär någon avsevärd risk för EU:s inre marknad.

— — — — —

8 §

Förenklade åtgärder för kundkontroll

De rapporteringsskyldiga får vid tillämpningen av 2–4 och 6 § tillämpa förenklade åtgärder för kundkontroll, om de utifrån den 2 kap. 3 § avsedda riskbedömningen bedömer att ett kundförhållande är förenat eller en enskild transaktion är förenad med låg risk för penningtvätt och finansiering av terrorism. De rapporteringsskyldiga ska dock följa kundförhållanden på det sätt som anges i 4 § 2 mom. för att upptäcka exceptionella eller ovanliga transaktioner. De rapporteringsskyldiga får inte tillämpa förenklade åtgärder för kundkontroll om de upptäcker exceptionella eller ovanliga transaktioner.

— — — — —

12 §

Skärpta åtgärder för kundkontroll vid korrespondentförbindelser

— — — — —

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut tillhandahåller payable-through-konton till andra kreditinstitut och finansiella institut ska det säkerställa att det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart

1) har identifierat de kunder som har direkt tillgång till kreditinstitutets eller det finansiella institutets konto och i fråga om dessa kunder fortlöpande vidtagit åtgärder för kundkontroll, samt

— — — — —

4 kap.

Rapporteringsskyldighet, tystnadsplikt och avbrytande av transaktioner

4 §

Tystnadsplikt och undantag från tystnadsplikten i fråga om tvivelaktiga transaktioner

— — — — —

En rapporteringsskyldig får trots tystnadsplikten enligt 1 mom. lämna ut information om att en rapport enligt 1 § har gjorts och information om rapportens innehåll till ett annat företag eller samfund som hör till samma koncern eller ekonomiska sammanslutning av annat slag som har fått koncession i Finland eller i någon annan EES-stat, om utlämnandet av informationen är nödvändigt för bedömning av en ovanlig transaktion och centralen för

utredning av penningtvätt inte har begärt att utlämnande av information begränsas. Information kan under samma förutsättningar också lämnas ut till ett företag eller samfund som hör till samma koncern eller ekonomiska sammanslutning av annat slag som har fått koncession i någon annan stat än en EES-stat, om företaget eller samfundet omfattas av skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och iakttagandet av dessa skyldigheter övervakas.

— — — — —

9 kap.

Särskilda bestämmelser

2 §

Rapporteringskyldigas filialer och andra bolag

De rapporteringskyldiga ska i sina filialer både i EES-stater och i andra än EES-stater fullgöra sina i denna lag föreskrivna skyldigheter i fråga om kundkontroll.

De rapporteringskyldiga ska se till att skyldigheterna enligt denna lag fullgörs i sådana dotterföretag i både EES-stater och i andra än EES-stater där den rapporteringskyldiga innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktierna eller andelarna i bolaget medför.

Rapporteringskyldiga som har driftställen i andra medlemsstater ska säkerställa att driftställena iakttar de nationella bestämmelser som i medlemsstaterna i fråga utfärdats för att införliva penningtvättsdirektivet.

Om lagstiftningen i en stat inte tillåter att de förfaranden för kundkontroll som anges i denna lag iakttas, ska den rapporteringskyldiga anmäla detta till tillsynsmyndigheten och advokatföreningen. Den rapporteringskyldiga ska dessutom säkerställa att dess filialer och majoritetsägda dotterbolag i staten i fråga för att minska och effektivt hantera riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism vidtar sådana minimiåtgärder och ytterligare åtgärder som avses i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/758 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 med avseende på tekniska tillsynsstandarder som fastställer minimiåtgärder och ytterligare åtgärder som kreditinstitut och finansiella institut ska vidta för att minska risken för penningtvätt och finansiering av terrorism i vissa tredjeländer.

Denna lag träder i kraft den 10 maj 2021. Bestämmelserna i 3 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten, 5 § 2 mom. och 6 § 2 mom. träder dock i kraft först den 1 januari 2022.

Helsingfors den 7 maj 2021

Republikens President

Sauli Niinistö

finansminister Matti Vanhanen